

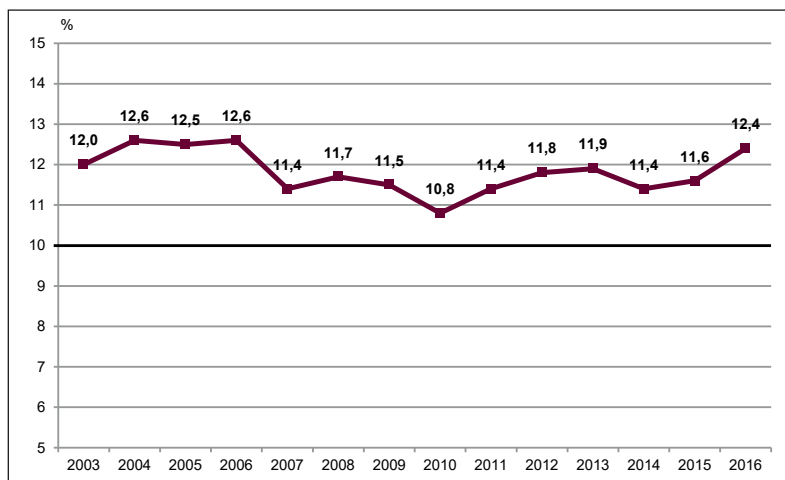
K.4.3. A korai iskolaelhagyók aránya

A korai iskolaelhagyók aránya mind az egyéni, mind a közösségi jóllét szempontjából fontos indikátor: a 18–24 éves korosztályban azon fiatalok arányát mutatja, akik legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkeznek, és további oktatásban, képzésben nem vesznek részt. Az adatok a KSH teljes népességre kiterjedő adataiból származnak. A mutatószám alakulása így módon azt jelzi, hogy a munkaerőpiacra belépő fiatalok közül mekkora az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aránya. Az alacsony iskolai végzettség jelentős egyéni korlátozó tényezője az aktív munkaerőpiaci részvételnek, és a magas arány közösségi szinten is rontja az ország versenyképességét.

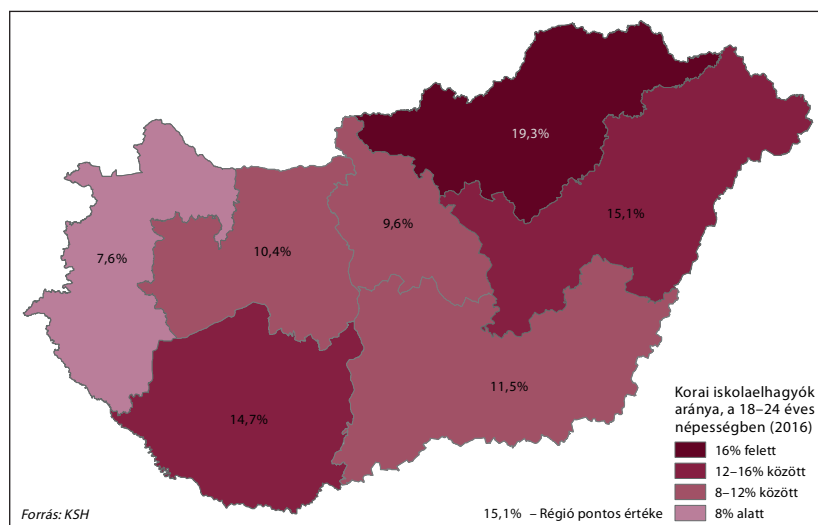
A korai iskolaelhagyók arányának 10% alá csökkentése 2020-ig az EU 2020 stratégia egyik kiemelt célkitűzése. Az EU tagállamai egyéni vállalásokat tettek, Magyarország a 10%-os célértéket kívánja teljesíteni. A korai iskolaelhagyás mögött társadalmi, gazdasági, illetve oktatáspolitikai, az iskolarendszer működésére és az oktatás minőségére vonatkozó tényezők is állnak. A probléma megoldásában nagy szerep jut a hatásos iskolavezetésnek, iskolakormányzásnak, a vonzó és releváns tananyag kialakításának, a tanári kompetenciák erősítésének a leszakadó és veszélyeztetett diákok azonosításában és egyéni bevonásában, de az iskolarendszeren túl is átfogó, a környezetet és az érintetteket széles körben bevonó megközelítésre van szükség. Erősíteni kell a szülőkkel való kooperációt, a feljük irányuló kommunikációt, szükség van a helyi közösség (önkormányzatok, helyi közszolgáltatások, érdekképviseletek, vállalkozások) bevonására. Ezeken a területeken

fogalmaz meg intézkedéseket a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni küzdelem cselekvési terv, 2014–2020.

A korai iskolaelhagyók arányában jelentős javulás az 1990-es évek végén és a 2000-es évek elején következett be (1997 és 2003 között 17,8%-ról 12%-ra csökkent az arányuk), azóta azonban összességében – kisebb ingadozásoktól eltekintve – nem sikerült további javulást elérni. 2014 óta romló tendencia figyelhető meg, a legutóbbi évben 0,8 százalékponttal nőtt az arány. Az Európai Unióban ugyanezen időszakban javult a helyzet: 2014-ben 11,2%, 2015-ben 11,0%, 2016-ban 10,7% volt a korai iskolaelhagyók aránya. Igaz, hogy Csehországban és Szlovákiában is romlott a helyzet (két év alatt 1,1, illetve 0,7 százalékponttal nőtt az arány), de a bázisértéket tekintve hazánk lényegesen kedvezőtlenebb helyzetben van, mint a visegrádi országok: e referenciacsoporthoz képest a hazai érték kb. kétszer kedvezőtlenebb.

Forrás: KSH, LFS, MEF

A nők körében valamivel alacsonyabb mértékű, 11,8%-os a korai iskolaelhagyás, mint a férfiaknál (12,9%). Az országon belüli regionális különbségek jelentősek: az ország legkevesbé fejlett régióiban a célértéktől való elmaradás nagymértékű. A különbségek ráadásul újra növekedtek a legjobb és legrosszabb helyzetben lévő régiók között: 2014 és 2016 között 11,2 százalékpontból 11,7 százalékpontra (miközben 2015-ben ez a különbség csak 8,6 százalékpont volt).

A korai iskolaelhagyók arányában nem tapasztalható javulás, a regionális különbségek nagymértékűek, és nem csökkennek.